

УДК 001.5Малкей М.

І. В. Яремко
аспірант кафедри філософії

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

**КРИТИКА М. МАЛКЕЯ «СТАНДАРТНОЇ КОНЦЕПЦІЇ»
НАУКИ Й СОЦІАЛЬНЕ КОНСТРУЮВАННЯ НАУКОВОГО ЗНАННЯ**

У статті розглянуто проблему «стандартної концепції науки», здійснено огляд особливостей формування наукового перетворення дійсності, який викликає значні зміни у сфері суспільного виробництва, стає одним із головних факторів економічних, соціальних, духовних перетворень, оновлення культури, якісної освіти суспільства й особистості. Сучасні дослідження науки акцентують увагу на проблемі соціальності науки й наукового знання: виявленні впливу соціокультурних умов історичної епохи на розвиток науки, еволюції освітніх процесів, зміні статусу і призначення науки, її методологічної основи тощо.

Наука сьогодні – ні що інше, як основний фактор цілісного перетворення дійсності, який викликає значні зміни у сфері суспільного виробництва, стає одним із головних факторів економічних, соціальних, духовних перетворень, оновлення культури, якісної освіти суспільства й особистості. Сучасні дослідження науки акцентують увагу на проблемі соціальності науки й наукового знання: виявленні впливу соціокультурних умов історичної епохи на розвиток науки, еволюції освітніх процесів, зміні статусу і призначення науки, її методологічної основи тощо.

Видатним представником сучасного соціологічного підходу до аналізу науки є британський соціолог і філософ науки Майкл Малкей (р. 1936), відомий своїми роботами з методології соціального аналізу науки і критики «стандартної концепції» Р. Мертон. За М. Малкеєм, стандартна концепція виключала зі сфери соціологічного аналізу зміст природничо-наукового знання в силу того, що приймала беззаперечення концепцію науки неопозитивізму. В останній наукове знання оголошується автономним, незалежним від соціального середовища, оскільки в його основі лежить сукупність надійно встановлених фактичних даних.

Метою статті є аналіз поглядів М. Малкея на науку та наукове знання.

Вагомий внесок в осмислення соціального виміру науки та її існування як соціокультурного феномена зробили сучасні дослідники, що подано в працях П. Гайдено, Л. Губерського, І. Добронравової, Л. Дротянко, І. Касавіна, В. Кізіми, С. Кримського, В. Лекторського, В. Лук'янца, М. Марчука, Л. Мікешіної, О. Огурцова, М. Поповича, В. Поруса, В. Рижка, В. Розіна, В. Стюпіна, Л. Шашкової, В. Ярошова й інших.

М. Малкей приділяв значну увагу розгляду проблем соціальної зумовленості розвитку наукового знання. Він наголошував, що соціологія знання має довгу історію, характеризується великою кількістю різних цілей та інтерпретаційних схем. Так, наприклад, М. Малкей пише: «Соціологія знання цікавиться перш за все відношеннями й взаємозв'язками між знанням та іншими факторами, що існують у суспільстві й культурі» [3, с. 5]. На його думку, це визначення містить у собі дві різні частини: з одного боку, думки і знання, що основані на здоровому глузді й повсякденному досвіді, а з іншого – систематизоване та спеціалізоване знання, саме останньому присвятив автор своє дослідження.

Крім того, головним завданням соціологів знання є бажання показати, як саме спеціалізовані галузі мислення і знання, такі як естетика, філософські системи й мораль, релігійні вчення та політичні принципи, зазнають впливу з боку тих соціальних і культурних умов, у яких вони створені.

М. Малкей, зазначає, що в XIX ст. виникли переконання в можливості включення природничих наук у низку об'єктів, ілюструє це на прикладі творчості Е. Дюркгейма та К. Маркса. Е. Дюркгейм прагнув уникнути релятивістського підходу, за яким соціальне походження категорій і форм мислення розумілося як застосування до природи. Він пише: «У зв'язку з тим що ідеї часу, простору, роду, причини, особистості сформовані за допомогою соціальних елементів, не потрібно робити висновку, що вони не мають об'єктивної цінності. Навпаки, їх соціальне становлення доводить, що існують вони не без основ, які лежать у самій природі» [3, с. 10]. До цього Е. Дюркгейм доходить, постулюючи єд-

ність фізичного та соціальних світів, оскільки вони в сукупності утворюють одну загальну галузь природничих явищ. Е. Дюркгейм наголошує, що об'єктивність стає досяжною залежно від міри розвитку процесу соціальної еволюції, у ході якої наука замінює релігію як основу людської думки про закони природи. Він зазначає, що наука вносить загальний дух критицизму, намагається уникнути пристрасності, відокремившись від релігії, прагне замінити її в усіх пізнавальних та інтелектуальних функціях.

Крім того, на думку М. Малкея, Е. Дюркгейм описує в загальному вигляді ті соціальні умови, які відповідальні за цей фундаментальний перехід у людському мисленні. Отже, для дослідника соціологічний аналіз науки можливий, але в менш обмеженій формі, ніж щодо інших галузей інтелектуальної діяльності. Але автор вважає, що неможливо дати соціологічне обґрунтування науковому знанню саме цією мірою, якою це знання є незалежним від свого соціального контексту. М. Малкей пише: «Наука змальовує явища не на основі культурно зумовлених понять, а на основі їхніх особистих іманентно-властивих якостей» [3, с. 13]. Центральною темою марксистського аналізу науки є розгляд останньої як соціального продукту, наголошення на значенні науки, використанні та напрямі її розвитку, що може бути зрозумілим лише у взаємозв'язках із широким соціальним контекстом, у цьому виявляється схожість із ученням Е. Дюркгейма.

Але, як зазначає М. Малкей, К. Маркс пішов далі по шляху аналізу виробництва науки в складних умовах. Автор пише: «Маркс пропонує динамічне пояснення соціальних процесів, на основі якого можливо описувати й деякі зв'язки між наукою та суспільством. Він підкреслює, що суспільство складається з відносно відмінних груп, члени яких мають протилежні інтереси й однакові можливості щодо контролю дій один одного» [3, с. 16]. Крім того, шлях розвитку сучасної науки значною мірою визначений технічними цілями специфічної господарюючої групи, зокрема буржуазії.

М. Малкей підсумовує. По-перше, у великих індустріальних суспільствах наука процвітає й учені створюють специфічні співтовариства, що регулюють виробництво достовірного знання. По-друге, хоча темпи зростання наукового знання, його застосування й сфокусована увага дослідників значною мірою соціально детерміновані, його зміст незалежний від соціальних впливів. По-третє, науково-дослідницькі співтовариства володіють якимось особливими соціальними характеристиками, які зменшують взаємодію на технічну діяльність їхніх членів таких факторів, що заважають, як пристрасність, ірраціональність, і відіграють рішучу роль у діяльності вчених, даючи їм змогу створювати об'єктивне знання.

Пізніше розглядає роботи К. Мангейма з позиції соціології знання. М. Малкей пише: «Соціологія знання стверджує, що все «соціальне мислення», тобто все мислення за межами чітких наук, пов'язане з певною соціальною позицією, воно здійснюється в межах деякої соціальної перспективи й формулюється згідно з тими чи іншими соціальними інтересами» [3, с. 26]. М. Малкей зазначає, що К. Мангейм доходить у своєму дослідженні до кінцевої точки зору, що тоді як досягне для спостерігачів у соціально-історичній галузі знання обов'язково пов'язане з їхніми соціальними позиціями, культурним фоном, груповими інтересами, знання спостерігачів фізичного світу потрібно обмежити лише їх становницем у часі й просторі. Так, М. Малкей, наголошує, що К. Мангейм зробив три епістемологічні досяг-

нення: по-перше, він намагається застосувати «позитивну епістемологію» лише до сфери природничих наук; по-друге, він намагається описати основи альтернативної, реляційної епістемології, адекватної соціально-історичному, екзистенціальному мисленню; по-третє, він також поставив питання про те, що стара епістемологія не повністю відповідає специфіці навіть розвинених фізичних наук. Отже, у К. Мангейма, на думку М. Малкея, закладено нове філософське бачення науки, яке більше відповідає соціологічному аналізу наукового знання.

Стандартна концепція, як наголошує М. Малкей, певною мірою сприяла розмежуванню двох напрямів вивчення наукової діяльності. Один із них – філософсько-методологічний – розглядав наукову діяльність з погляду тієї визначеності, яку вона отримує від пізнавальних об'єктів зовнішнього світу. Другий – соціологічний – вивчав наукову діяльність тією мірою, якою вона визначається соціальними взаємовідносинами між ученими, а також взаємовідносинами науки з іншими соціальними інститутами. Крім того, лише перший напрям має стосунок до змісту знання, а другий може лише претендувати на визначення в загальній формі соціальних умов, які сприяють послідовному накопиченню нового й достовірного змісту.

На думку М. Малкея, ця концепція вимагає, щоб світ природних явищ розглядався як реально існуючий і об'єктивний, а його характеристики не залежать від намірів спостерігача. Дослідник слушно зауважує: «Наука за своєю сутністю є інтелектуальною діяльністю, мета якої – чітко розроблений опис і пояснення об'єктів, процесів і взаємозв'язків, що мають місце в природі. Наукове знання тією мірою, якою воно є реальним і обґрунтованим, відкриває свої систематичні твердження й накопичує істинні риси зовнішнього світу» [3, с. 37]. На його думку, наукове знання не володіє будь-яким виділеним епістемологічним статусом, воно включено в культуру, відкрито для різних соціальних і політичних впливів. Крім того, наукове знання утворюється з безпосередніх спостережень і будує на цьому величезне знання законів природи.

Але стійкою й визаною темою соціології науки, на думку М. Малкея, було зображення того ціннісно-нормативного комплексу, який визначає поведінку людини науки і який розглядають вирішальними умовами зародження достовірного знання [3, с. 43]. Крім того, інституціональні імперативи похідні від цілей і методів науки, а вся структура технічних і моральних норм науки реалізує її кінцеву мету. Поряд із цим історична віра вчених і правоту цих моральних норм іде до релігійних установок засновників їхніх професійних співтовариств. Хоча ці норми є важливими для систематичного створення обґрунтованого знання, але тоді, коли зв'язки наукового співтовариства зі сферою релігії ослабли, учені перестали обґрунтовувати свої цінності в релігійних термінах і почали використовувати як джерело практичного ефективного знання.

Р. Мертон розглядав науку як специфічну систему соціальних відносин, цінностей і норм поведінки, реалізовану в особливому типі інституційної організації науки – «науковій спільноті» [4, с. 59]. Пізнавальна діяльність подається ним як діяльність, що відповідає цим загальним нормам, які залишаються протягом усієї історії науки незмінними, стійкими й забезпечують існування науки як такої. Він сформулював імператив наукового етосу, що забезпечує нормативну базу наукової спільноти: універсалізм, колективізм, організований скептицизм і безкорисливість. Як зазначала Є. Мирська, головна заслуга Р. Мертона – «чітка експлікація основоположних цінностей науки й відповідних їм ідеальних принципів наукової діяльності, а також непохитна впевненість у їхній дєвості. Ця впевненість поступово увійшла в колективну свідомість наукового співтовариства, досі становить важливу частину менталітету людей, щиро віddаних науці» [5, с. 11–27].

Ця єдина ціннісно-нормативна структура науки, або її етос, виражається в системі розпоряджень, заборон, переваг, санкцій і дозволів. М. Малкей серед нормативних

принципів, що утворюють «науковий етос», важливим вважає універсалізм. Так, дослідник пише: «Універсалізм у дійсності означає, що будь-які вимоги на істинне знання незалежно від їх походження повинні оцінюватися на основі завчасно встановленого й об'єктивного критерію, а саме: відповідності зі спостереженнями й із раніше підтвердженим знанням. Інакше кажучи, універсалізм має на увазі більш чи менш загальні критерії та правила доказів, що заперечують відмінність протилежних інтелектуальних традицій» [3, с. 46].

Етос науки Р. Мертона – ідеальна модель наукової діяльності за часів класичної науки. Зміни характеру наукової діяльності у зв'язку з переходом до «великої науки», позначилися не тільки на формах організації досліджень, а й на менталітеті вчених. Місце вченого-одинака посів колектив, трудова діяльність якого організована залежно від зовнішнього фінансування [5, с. 19–25].

Наука, на думку М. Малкея, виступає як одна з галузей соціального життя, щодо якої застосований функціональний аналіз соціальної стратифікації. Отже, М. Малкей наголошує, що чим сильніше ми модифікуємо традиційні епістемологічні твердження в існуванні об'єктивних оцінок наукових вкладів, тим легше уявити собі великий спектр можливостей, що торкаються соціального конструювання наукового знання, а також розподілу соціальних рангів та інших соціальних явищ у науці.

М. Малкей після розгляду стандартної концепції наукового знання та взаємозв'язку її із соціологією знання підсумовує, що соціологи знання виводили науку за межі свого аналізу, оскільки вона вважалася особливим родом знання. Тому, на його думку, були праві мислителі, які подібно Дюркгейму та Мангейму наголошували, що наука й наукове співтовариство є особливими соціальними феноменами. М. Малкей пише: «Однак те, що вони думали про наукове знання, вимагало ставити жорсткі межі на уявлення про соціальний характер науки. По-перше, вони бачили, що наука відіграє важливу роль у сучасному суспільстві... По-друге, наука соціологічно мала велике значення, оскільки вчені не лише розробили дослідницький метод, який давав змогу все більше відкривати факти зовнішнього світу, а й створили відповідну йому форму соціальної організації, що захищала наукове знання» [3, с. 104]. Крім того, соціологія, на думку тогочасних мислителів, займалася лише соціальними умовами, які допомагали пізнанню об'єктивного світу, але вона не могла говорити щодо форми й змісту наукового знання, оскільки була установка, що висновки науки визначалися лише фізичним, а не соціальним світом.

М. Малкей намагався показати, що існують основи для відмови від такого зображення науки. Оскільки у фізичному світі немає нічого, що визначало б висновки наукового співтовариства, однозначно зрозуміло, що зовнішній світ накладає на результати науки свої обмеження. Інакше кажучи, наукові твердження створені соціально й не надані безпосередньо фізичним світом, як уважалося раніше. Отже, наукове знання зумовлене соціальною сферою.

М. Малкей зазначив, що у своїх інтелектуальних зусиллях члени наукового співтовариства виявляють насамперед такі риси, як передбачення, незацікавленість, безпристрасність, незалежність, самокритичність тощо. Крім того, ученій наголошує, що зміст нормативних принципів для дослідників залежить від їхніх інтелектуальних настанов і змінюється згідно з дійсними внутрішніми соціальними факторами в науці, цей висновок є справедливим щодо принципу універсалізму. Цей принцип полягає в тому, що від учених очікують, що вони почнуть оцінювати нові наукові твердження відповідно до об'єктивних раніше встановлених критеріїв. Дослідник пише: «Соціологічна ідея «універсалізму» передбачає, що в науці всім і кожному досяжні такі технічні критерії, застосування яких дає змогу діяти твердих і об'єктивних суджень стосовно більшості нових наукових тверджень, а тим самим щодо винагороди й дослідницьких можливостей, на які заслуговують учені» [3, с. 113–114].

Стандартна концепція знання вже не веде безпосередньо до традиційної характеристики наукового етосу, яка була прийнята соціологами протягом багатьох років, оскільки в новій філософській перспективі, на думку М. Малкея, визначення сукупності соціальних норм, побудованих так, що вони мінімізували хитання наукового знання, стає непотрібним, тому що наука вже не сприймається як діяльність, спрямована лише на зображення реальності. М. Малкей зазначає, що в науці ми маємо справу зі складною мовою моралі, яка торкається дискусійних питань: комунікаційних процедур, місця раціональності, важливості безпристрасності й переконань тощо. Але стандартизовані мовні формулювання, що використовують наукове співтовариство, учені можуть досить гнучко застосовувати, щоб по-різному визначити категорії професійних дій у більшості соціальних контекстів.

Заради розуміння соціального характеру виробництва наукового знання потрібно концентрувати увагу, на думку М. Малкея, на ранньому періоді поступового руху до інтелектуального консенсусу в науці. М. Малкей побачив, що наукове знання має прихований компонент, який не підпадає під оцінку засобами формальних критеріїв. Це приховане знання ефективно передається шляхом безпосередньої соціальної взаємодії, у ході якої адекватність знання повинна стати предметом неформальних дискусій [3, с. 160]. Як слушно зауважує М. Малкей, наукове знання встановлене в процесі дискусій засобами інтерпретації культурних ресурсів під час соціальної взаємодії. У подібних дискусіях учені використовують когнітивно-технічні ресурси, хоча їхні кінцеві результати залежать від наявності інших видів соціальних ресурсів, саме тому висновки, зроблені під час дискусій між ученими, не є останніми зображеннями фізичного світу. Вони скоріше являють собою певні твердження, визнані специфічною групою дійсних осіб у певному культурному й соціальному контекстах. Отже, М. Малкей пише: «Перед нами на перший погляд ситуація на користь тезису, що об'єкти постають перед ученими по-різному в різних соціальних обрамленнях, і того, що соціальні ресурси пронизують структуру наукових тверджень і висновків» [3, с. 168].

Важливе значення для цього дослідження має те, що соціологи знання приділяли особу увагу впливу зовнішніх соціальних факторів на діяльність специфічних культурологічних груп. Крім того, наголошує дослідник, щодо науки зовнішні фактори розглядалися як менш діючі, швидкість і напрям розвитку науки знаходяться під впливом соціальних, економічних і технічних факторів, джерела яких знаходяться поза дослідницьким співтовариством. Тому М. Малкей наголошує на двох висновках, які були зроблені ним у дослідженнях. По-перше, він пише: «Ми побачили, що в науковому знанні приємніше бачити продукт культури, який зумовлений обставинами і який неможливо відокремити від соціального контексту його виробництва». По-друге, він зазначає: «Ми також бачили, що науковий етос є просто частиною культурного репертуару науки й не виступає в якості необхідної й важливої частини виробництва наукового знання» [3, с. 170]. Тому автор робить висновок, що не існує ніяких причин очікувати, що наука краще за все створюється в соціальному вакуумі, де інституціоналізовані демократичні цінності надають дослідникам можливість формулювати «єдине правильне зображення фізичного світу».

Варто взяти до уваги те, що вчені мають доступ до двох головних культурних джерел: створеного «науковим співтовариством» і створеного оточуючим суспільством, оскільки особисті ресурси суспільства збільшувалися відповідно до зростання наукового співтовариства. Саме тому є можливим, що наука, як пише Е. Дюркгейм, із плином часу збільшувала свою культурну незалежність, а інтерпретаційні ресурси науки більшою мірою створюються міждисциплінарно; продукти фізики й математики використовуються різними спеціальностями хімії, наук про життя тощо. «Так як наука включала в себе велику частину культурних ресурсів тих суспільств, що забезпечували їй процвітання, саме

тому вона стає внутрішньо самодостатньою; до цього гарне запліднення спеціальностей повністю замінювало в процесі культурних змін зовнішні імпульси» [3, с. 171–172].

Інакше кажучи, зовнішні вимоги, що являють собою групові інтереси, можуть впливати на концептуалізацію вченими своєї галузі досліджень. Більше того, соціальні групи є носіями тих чи інших культурних традицій, тому напрям руху культурних ресурсів часто виступає у зв'язку між людськими колективами.

М. Малкей доводив, що не норми наукового етосу, а когнітивні структури і спеціальні методики визначають соціальну поведінку вчених. Самі ці норми наповнюються реальним змістом лише в термінах наукового знання та наукової практики. Керуючись установками когнітивної соціології науки, М. Малкей здійснив низку конкретних досліджень, присвячених аналізу співвідношення наукових досягнень із їхнім соціальним контекстом. М. Малкей перейшов на більш радикальні позиції, які допускають використання соціологічних методів для аналізу самого змісту наукового знання, що було несумісне зі «стандартною концепцією» науки й позбавляло останню її особливого, порівняно з іншими явищами культури, «епістемологічного статусу». Тобто, наука повністю ставилася в залежність від суб'єкта наукової діяльності й соціальних умов її розвитку. І саме соціальні умови, на думку М. Малкея, визначають усі передумови знання: характер спостережень, інтерпретації фактів, оцінку наукових тверджень і принципи методології.

Отже, аналізуючи стандартну концепцію науки, М. Малкей характеризує сукупність гносеологічних, епістемологічних і методологічних поглядів щодо природи та будови наукового світу, шляхів і способів його отримання й обґрунтування, його ставлення до зовнішнього світу, змісту, сутності, цілей та ідеалів наукової діяльності, а також механізмів, що його регулюють, характерних для першої половини ХХ ст.

Перегляд стандартної концепції науки, на думку М. Малкея, дає підстави заново розглянути можливість існування прямих зовнішніх впливів на зміст того, що вчені вважають справжнім знанням. Він переконливо показав, що стандартна концепція сприяла різкому розмежуванню двох напрямів вивчення наукової діяльності. Так, філософсько-методологічний напрям розглядав наукову діяльність із погляду тієї визначеності, яку вона отримує від пізнавальних об'єктів. Соціологічний ж напрям вивчав наукову діяльність тією мірою, якою вона визначається соціальними взаємовідносинами в науковому співтоваристві, взаємодією з іншими соціальними інститутами [1, с. 163–164].

М. Малкей, підсумовуючи своє дослідження науки й соціології знання, робить деякі загальні висновки. Передовсім такий, що зміст наукового знання виключався зі сфери соціологічного аналізу, оскільки вчені вважали, що знайшли способи гарантування однією природою фізичного світу, але досить швидко соціологи дійшли висновку, що співтовариство дослідників володіє інтелектуально відкритою й універсальною нормативною структурою, що воно політично нейтральне та найбільше функціонує в тих суспільствах, які надають науці автономію, а наука, у свою чергу, забезпечує об'єктивне зображення зовнішнього світу.

Література

1. Корниенко А.А. Философские вопросы научного познания / А.А. Корниенко, И.Б. Ардашкин, А.Ю. Чмыхало. – Томск : Изд. ТПУ, 2002. – 193 с.
2. Леонов А.К. Социологическое изучение регионального развития науки: методологический аспект / А.К. Леонов // Теория и практика общественного развития. – 2012. – Вып. 9. – С. 49–53.
3. Малкей М. Наука и социология знания / М. Малкей ; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1983. – 253 с.
4. Мирская Е.З. Р. Мертон и его концепция социологии науки / Е.З. Мирская // Современная западная социология науки: критический анализ. – М., 1988. – С. 42–60.
5. Мирская Е.З. Р.К. Мертон и этос классической науки / Е.З. Мирская // Философия науки. – Вып. 11 : Этос науки на рубеже веков. – М. : ИФ РАН, 2005. – 342 с.

Анотація

Яремко І. В. Критика М. Малкея «стандартної концепції» науки й соціальне конструювання наукового знання. – Стаття.

У статті розглянуто і проаналізовано перегляд М. Малкеєм «стандартної концепції науки» та особливості формування наукового знання як соціокультурного комплексу. М. Малкей доводив, що не норми наукового етосу, а когнітивні структури і спеціальні методи визначають соціальну поведінку вчених. Наука повністю ставилася в залежність від суб'єкта наукової діяльності й соціальних умов її розвитку, які визначають усі передумови знання: характер спостережень, інтерпретацію фактів, оцінку наукових тверджень і принципи методології. М. Малкей стверджує, що знання виробляється шляхом обговорення, результат якого залежить від використання учасниками соціальних, а також технічних ресурсів. Аналіз також показує, що культурні ресурси взяті з більш широкого соціального середовища і включені в загальноприйняте знання; як саме в політичному контексті суспільства технічні, а також соціальні вимоги вчених зумовлені й залежать від їх соціального стану.

Ключові слова: наука, наукове знання, істина, цінність, соціальність.

Аннотация

Яремко И. В. Критика М. Малкея «стандартной концепции» науки и социальное конструирование научного знания. – Статья.

В статье рассмотрен и проанализирован пересмотр М. Малкеем «стандартной концепции науки» и особенности формирования научного знания как социокультурного комплекса. М. Малкей доказывал, что не нормы научного этоса, а когнитивные структуры и специальные методы определяют социальное поведение ученых. Наука полностью ставилась в зависимость от субъекта научной деятельности и социальных условий ее развития, которые определяют все предпосылки

знания: характер наблюдений, интерпретацию фактов, оценку научных утверждений и принципы методологии. М. Малкей утверждает, что знание производится путем переговоров, исход которых зависит от использования участниками социальных, а также технических ресурсов. Анализ также показывает, что культурные ресурсы взяты из более широкой социальной среды и включены в общепринятое знание; каким образом в политическом контексте общества технические, а также социальные требования ученых обусловлены и зависят от их социального положения.

Ключевые слова: наука, научное знание, истина, ценность, социальность.

Summary

Yaremko I. V. Critique M. Mulkey the “standard view” of science and the social construction of scientific knowledge. – Article.

The article deals and analyzes the M. Mulkey's revisions of the «standard view» of science and the specifics of the scientific knowledge formation as social and cultural complex. M. Mulkey argued that not rules of scientific ethos, but the cognitive structure and the special techniques determines the social behavior of scientists. Science totally was putting in dependence on the subject science and social conditions of its development, which define all the prerequisites of knowledge: the character of the observations, the interpretation of the facts, an assessment the scientific assertions and principles of the methodology. M. Mulkey argues that knowledge is produced by means of negotiation, the outcome of which depends on the participants' use of social as well as technical resources. The analysis also shows how cultural resources are taken over from the broader social milieu and incorporated into the body of certified knowledge; and how, in the political context of society at large, scientists' technical as well as social claims are conditioned and affected by their social position.

Key words: science, scientific knowledge, truth, value, sociality.